

ESPON 2013 Programm

Rohemajanduse regionaalarengu potentsiaal

GREECO

Regional Potential for a Greener Economy

Rakendusuring

Kokkuvõte

2014

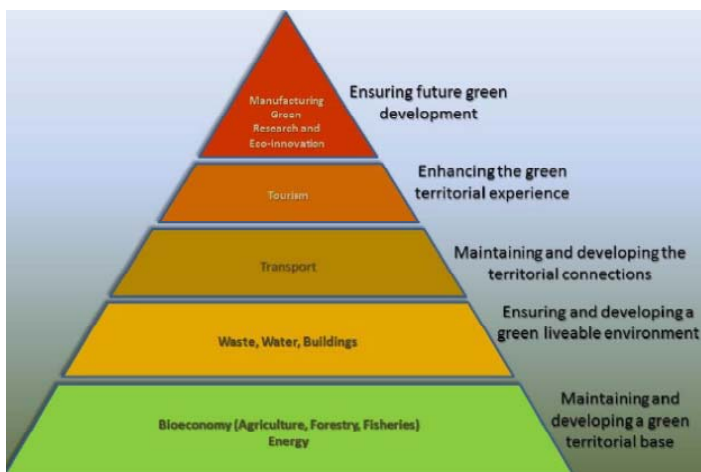

EUROOPA LIIT
Osaliselt finantseerinud Euroopa Regionaalarengu fond
INVESTEERING TEIE TULEVIKKU

Sissejuhatus

Euroopa 2020 strateegia kohaselt võimaldab keskkonnasäästliku majanduse arendamine lahendada korraga mitmeid keskkonna- ja sotsiaalse ebavõrdsuse probleeme, samuti tekitada majanduskasvu ja luua töökohti. Selleks tuleb hinnata rohemajanduse arendamise potentsiaale Euroopa regioonides ning pakkuda lahendusi poliitilisteks algatusteks ja investeeringuteks nii Euroopa Liidu, riiklikul, piirkondlikul kui ka kohalikul tasanditel. Rohemajanduse arendamisest oodatakse kasvu eriti sellistes valdkondades nagu taastuvenergia, põllumajandus, veemajandus ja jäätmeäritlus. Ka transport, turism ja metsandus võiksid samuti areneda positiivses suunas säästva majanduse võtmes. Nii nagu ka teiste majandus-valdkondade puhul, sõltub rohemajanduse potentsiaal suuresti geograafilisest kontekstist.

Mis on rohemajandus?

Rohemajanduse valdkondlik püramiid

Rohemajanduse arendamise võtmesuunad on järgmised:

1. Otsene keskkonnakasutus: loodusvarade tarbimine, elurikkuse haldamine, jäätmete taaskasutus, veemajandus, tootmise ja tarbimise keskkonnamõjude vähendamine
2. Keskkonna- ja kliimamuutustele reageerimine ja meetmed: kliimamuutuse leevendamise- ja kohanemismeetmed, roheline transpordi arendamine, roheline tootedisain
3. Energiakasutus: energiatõhususe parandamine, taastuvenergia juurutamine, innovaatilised tehnoloogiad
4. Majandamine ja planeerimine: sertifitseerimine, maakasutus, kogukondlikud lahendused, kaasamine, nõudluse 'kontroll'
5. Roheline jalajälg: otsene mõjude mõõtmine ning sotsiaalne innovatsioon, ökotooted, ökopõllumajandus, veekasutus, üldine tootlikkuse tõus.
6. Tarbijakäitumine: toidusedel, puitmaterjali kasutamine, tervishoid ja elulaad

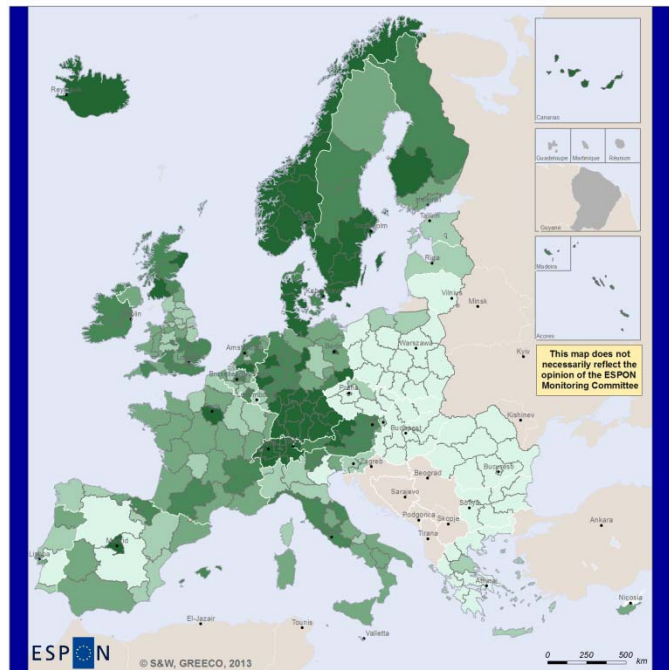
	Territorial Factors	Sectors										TOTAL	
		Agriculture	Forestry	Fisheries	Energy	Waste	Water	Buildings	Transport	Tourism	Manufacturing		Eco-innovations
1	Settlement types												
i	Urban Areas	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
ii	Rural areas	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
iii	Urban-rural interactors	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
2	Land and land based resources												
i	Land consumption or dependence (or water)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	8
ii	Material consumption or dependence	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
iii	Energy consumption or dependence on specific energy types or systems	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
iv	Management of ecosystem services	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
3	Market relations (Production, consumption, export, import) and innovation												
i	Local/regional markets	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
ii	National markets	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	EU markets	1	1	1	1				1	1	1	1	7
iv	Global markets	1	1	1	1				1	1	1	1	7
4	Inter- and intra-territorial relations												
i	Within territories (place based, local cultures, territorial policies)			1	1	1	1	1	1	1	1	1	8
ii	Between territories (networks, competition)			1	1	1	1	1	1	1	1	1	8
iii	Across territories (cross-border supply and demand)			1	1	1	1	1	1	1	1	1	8
5	Place-based factors												
i	Competitiveness through strong local economies	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
ii	Multi-functionality	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	8
iii	Tacit/experimental knowledge	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	8
iv	Proximity	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
6	Consumer relations												
i	Are development and innovation consumer-demand driven?	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	8
ii	Are development and innovation producer driven?	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	8
iii	Development and innovation based on territorial constraints	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	5
7	Accessibility and mobility												
i	Transport connections (transport of materials, transport of labour)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	8
ii	Regional accessibility (access to markets, access to supply of materials, access to public services)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	8
iii	Information connections (use of communication and information services, need of interaction, questions of consumer and producer cultures)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	8
8	Policy and governance by territorial level												
i	Scale of sector-based policy support												
	>From the EU level	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	>From the national level	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	>From the regional level	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	6
	>From the local/municipal level	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	6
ii	Role of other EU policies with territorial dimension	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	7
iii	Private versus public sector-led development.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	7
	Total number of factors identified:	21	26	25	30	21	20	20	30	30	24	0	247
	Territorial outcomes												
1	Settlement types	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
2	Land and land-based resources	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
3	Market relations (Production, consumption, export, import) and innovation	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
4	Inter- and intra-territorial relations	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
5	Place-based factors	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	8
6	Consumer relations	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	8
7	Accessibility and mobility	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	8
8	Policy and governance by territorial level	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10

Territoriaalsete tegurite arvestamine teemade lõikes

Analüüsi tulemused

Rohemajandus on Euroopa Liidu liikmesriikides väga erinevas arengujärgus. Lisaks geograafilistele eeldustele ja erisustele määravad ka heaolutaseme erinevused regioonide ja riikide vahel nende võimekust säästvate majanduslahenduste algatamiseks ja elluviimiseks. Regiooni heaolu mõjutavad erinevad keskkonna, majanduse, kultuuri ja muud tegurid. Vaesemad riigid on enamasti hädas fundamentaalsete majandusprobleemide lahendamise ja kipuvad keskenduma pakilisematele arengu-probleemidele. Üldiselt on näha, et Euroopa Liidu n-ö vanad liikmesriigid on rohemajanduse sektorites uutega võrreldes edukamad.

Majandusharude areng peab vältimatult kohanema globaalsete muutustega, sealhulgas loodusressursside ammendumise ja kliima-soojenemisega, valima senisest ressursisäästlikuma ja jätkusuutlikuma arengusuuna.

EUROPEAN UNION
Part-financed by the European Regional Development Fund
INVESTING IN YOUR FUTURE

Regional level: NUTS 2
Source: Spielmann and Wegener
Urban and Regional Research (S&W), 2013
Origin of data: GRECO database, 2013
© EuroGeographics Association for administrative boundaries

Regional green economic performance Aggregate typology (quantils)

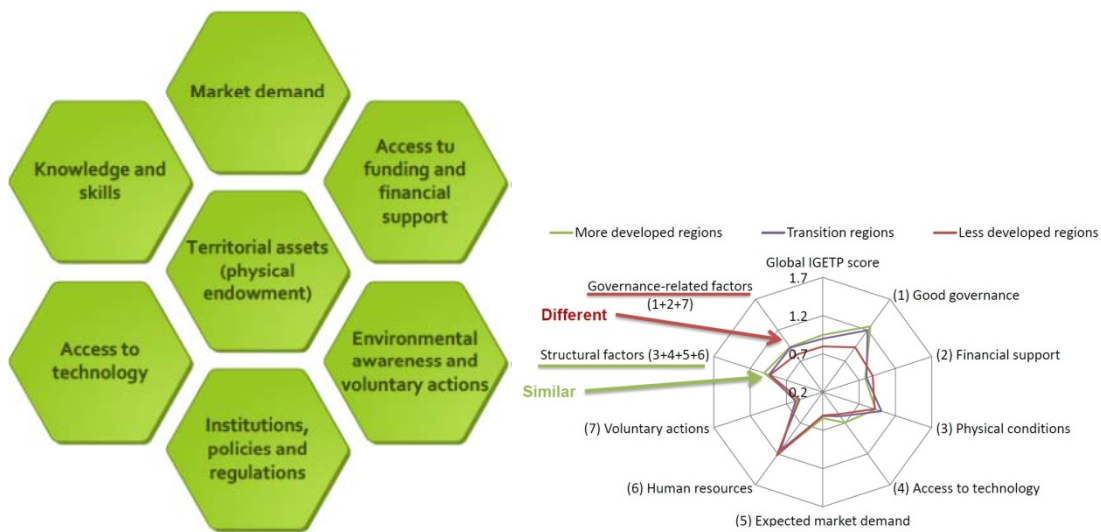
	21,4 - 37,9 (very low GE performance)
	38,0 - 45,8 (low GE performance)
	45,9 - 49,8 (average GE performance)
	49,9 - 56,8 (high GE performance)
	56,9 - 77,8 (very high GE performance)
	no data

Rohemajanduse võimekuse tüpoloogia.

Arvestades, et rohemajandust puudutavad sektorid on ka tulevikus Euroopa Liidu majanduse selgrooks, siis näib paratamatu protsessina majanduse muutumine n-ö rohelisemaks. Teisalt, kas rohemajanduse juurutamine toimub piisava kiirusega, et ikkagi jõuda lahendusteni enne pöördumatuid muutusi loodusressurssides, ökosüsteemides, kliimamuutuses? Globaalselt tõusvate energiahindade tõttu on fossiilkütustest sõltuvates riikides, kus majandus põhineb olulisel määral kivisöel, naftal ja maagaasil, üleminek taastuvenergiale ettevaatlik.

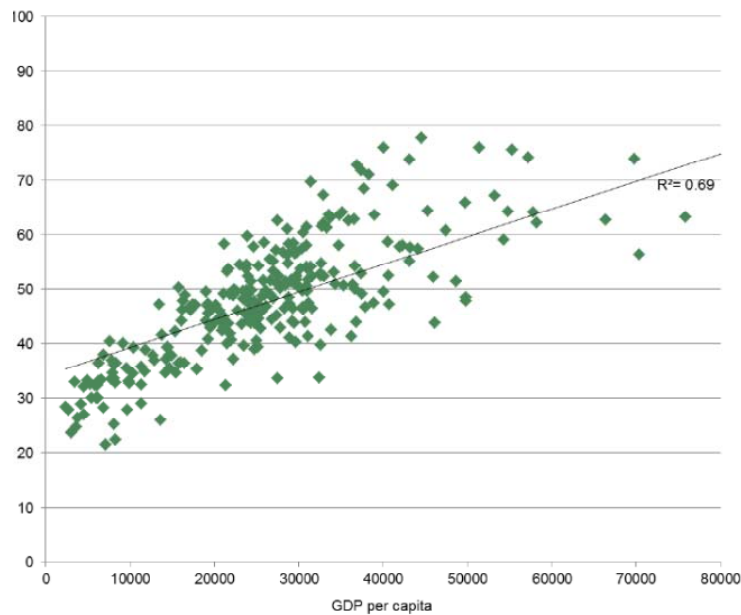
Seetõttu on äärmiselt oluline rõhutada ja edendada taastuvenergiat ja teisi rohemajanduse algatusi ühe arenguvõimalusena muuta traditsioonilised majandusharud konkurentsi-võimelisemaks.

Seni on rohemajandus taskukohane vaid rikastele ja kõrgeltarenenud riikidele. Samas on võimalikud ka majanduslikud tagasilöögid. Rohemajanduse arendamine toob kaasa töökohtade loomise, eriti äärealadel. Vaadeldud sektoritest omab kõige suuremat potentsiaali töökohtade loomiseks biomajandus, mis seisneb biomassi rakendamises kütuste, kemikaalide ja materjalide tootmiseks ning energia tootmiseks. Biomajandus hõlmab ju praegu 22 miljonit töökohta ja ligi 9% tööhõivest. Märkimisväärne kasv tuleneb eeldatavalt jätkusuutlikumast esmasektorist, toiduainetööstusest ja bio-tehnoloogia tööstusest. Ka teistes majandus-harudes võib tulevikus eeldada nn roheliste töökohtade kasvu tulevikus, mis nõuab ühtlasi uute oskuste arendamist ja väljaõpet vastamaks tööturu uutele nõudmistele.

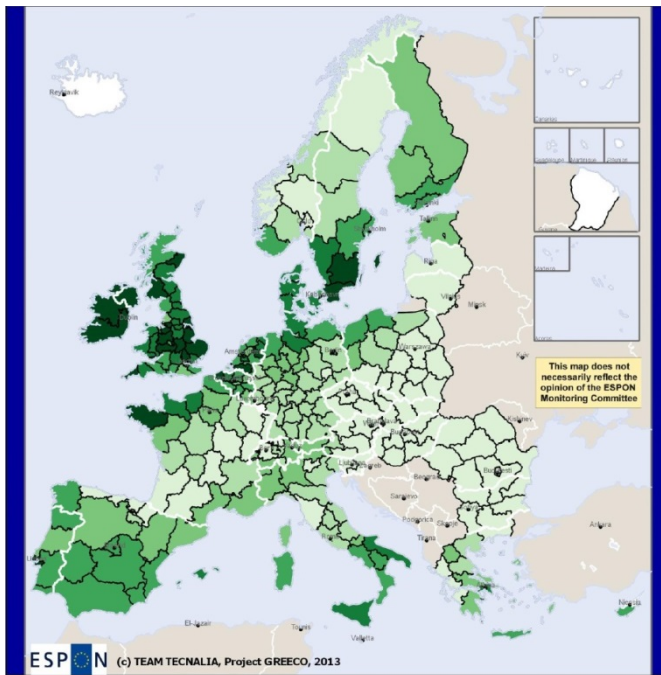

Rohemajanduse tegurid ning nende olulisus eri tüüpi regioonides

Euroopa Liit on üles näidanud suurt pühendumust rohemajanduse edendamiseks, siiski nõuab see ühiseid jõupingutusi kõigilt ühiskonna huvigruppidele, ka tarbijatelt. Samas, tehnoloogiline innovatsioon on kaugel ees sellest, mida praktikas kasutatakse. Uute tehnoloogiate kasutusulevõtt on keerukas ja alguses kaugelki mitte taskukohane.

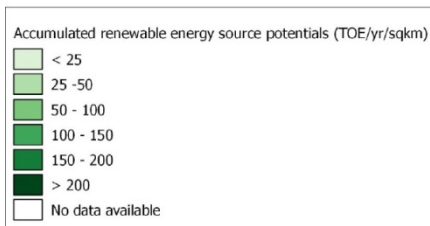
Euroopa regioonide rohemajanduse võimekusindeksi sõltuvus SKTst inimese kohta

EUROPEAN UNION
Part-financed by the European Regional Development Fund
INVESTING IN YOUR FUTURE

Regional level: NUTS 2, version 2010
Source: GREECO project

Classification method: Manual breaks
© EuroGeographics Association for administrative boundaries

This map shows the accumulated potentials of RES production at NUTS 2 level. The map has been created based on the calculations performed in GREECO project for the following energy sources: (1) Technical biomass potentials of agriculture residues; (2) Technical biomass potentials of forest residues; (3) Technical biomass potentials of manure residues; (4) Potential PV resource rent at 8 c/kWh; (5) Non-forest area wind energy potential at 8 c/kWh. Photovoltaic and wind potentials have been converted to TOE using the following conversion ratio: 1 GWh = 85,9845227859 TOE. For additional information on the calculation methodology for each data source, please check Vol. 2 of GREECO Final Report.

Bioenergia, maismaa tuuleenergia ja päikesepaneelide taastuenergia tootmise potentsiaal.